



MYCELIET

Nyhedsbrev for Foreningen til Svampekundskabens Fremme

Nr. 24 – januar 2024

Et regnfuldt 2023 gav mange nye medlemmer

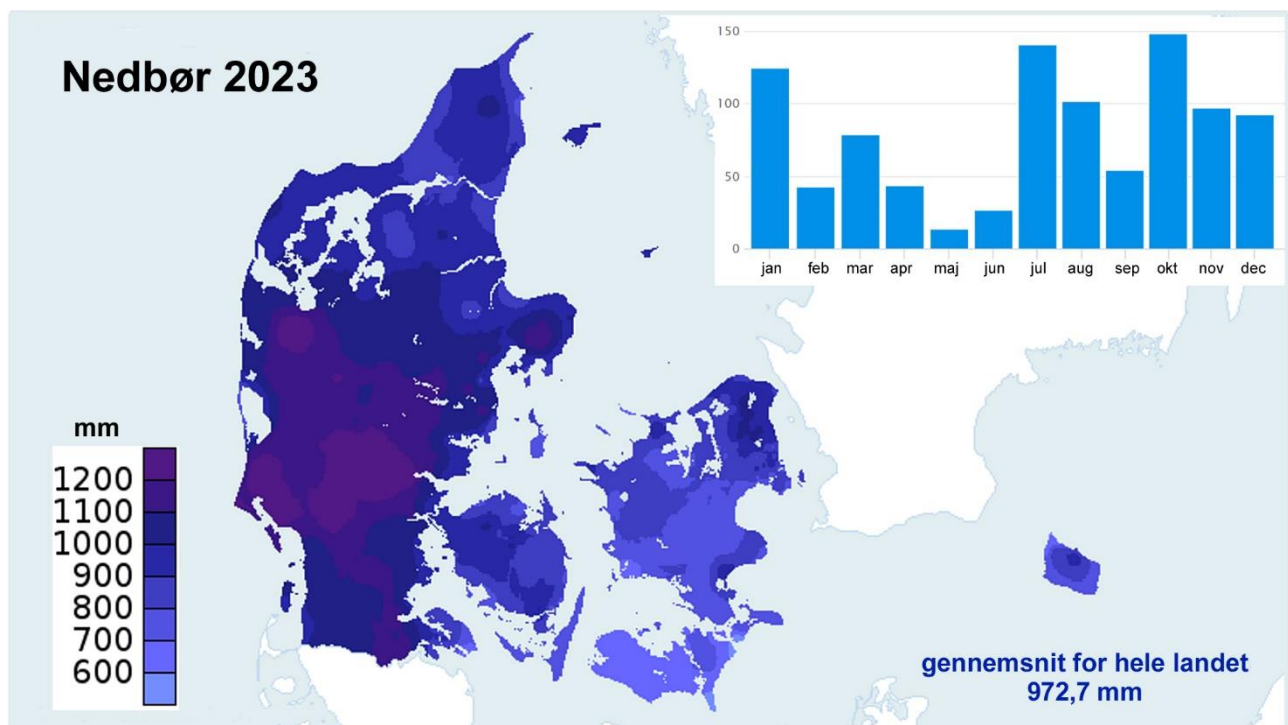
Regnen kom og gik i løbet af året, og det endte med en nedbørrekord, men ikke en "svamperekord", for regnen faldt meget uregelmæssigt. Forårssvampene led under to måneders tørke, og september blev også tør. Men indimellem var der svampe, og medlemstallet gik pænt frem i forhold til det langt tørrere 2022 (hvor vi mistede 84).

Siden seneste nummer af Myceliet har der været afholdt to bestyrelsesmøder i hovedforeningen, den 4. november 2023 og den 7. januar 2024, og herfra refereres i det følgende. Myceliet er denne gang udskudt til slutningen af januar på grund af praktiske udfordringer med Svampedagen, som først skulle løses. Forårsprogrammet er sammen med Svampe 89 blevet trykt i januar og er nu på vej ud til medlemmerne.

Dette nummer af Myceliet sendes pr. e-mail til ca. 120 medlemmer, der er med til at organisere eller afholde aktiviteter i foreningen. Det lægges desuden på www.svampe.dk til foreningens andre medlemmer. Der kan de foregående 23 numre af Myceliet også læses, og man kan endda søge på indholdet, da det indekseres i Google.

Med de bedste hilsner

Flemming Rune, formand



2023 - det vådeste år siden 1874 - gav i perioder ganske mange svampe, men regnen var ujævnt fordelt over året. I hele maj og juni faldt der kun 41 mm på landsplan, og i de første 2½ uger af september fik vi ikke engang 9 mm. Så sommerferien og oktober blev mange steder de bedste svampemåneder...

Svampedagen, lørdag den 24. februar 2024

For 119. gang inviteres til ordinær generalforsamling og for 43. gang til Svampedag med foredrag, lørdag den 24. februar 2024 i København. Frem til 2007 blev generalforsamlingerne afholdt i Botanisk Laboratoriums auditorium, Gothersgade 140, men efter botanikkens indskrænkning og bygningernes inddragelse, har vi været henvist til Geologisk Museums foredragssal, Øster Voldgade 5-7.

Fra i år er der strammet op om brugen af foredragssalen, så det ikke længere er tilladt at servere drikkevarer og spise i eller omkring auditoriet, eller at lave bogsalg, hverken uden for auditoriet eller i tilstødende lokaler. Der må ikke hænges posters eller skilte op, og herudover er vi blevet pålagt en ret dyr vagtordning. Geologisk Museums café kan lave morgenkaffe, men ikke frokost.

Udmeldingen om dette er kommet så sent, at det ikke er lykkedes at finde alternative muligheder, så Svampedagen 2024 bliver afholdt som sædvanlig i Geologisk Museum, men med ovennævnte begrænsninger. En længere frokostpause end sædvanligt giver mulighed for at spise frokost i byen, f.eks. i Torvehallerne eller på et af de mange andre spisesteder i den indre by.

Svampedagen starter dog traditionen tro kl. 9.30 med en kop kaffe til dem, som kommer tidligt. Der er planlagt to foredrag om formiddagen fra kl. 10, generalforsamling kl. 13, og to foredrag om eftermiddagen, med afslutning klokken 16.30.

Ved Svampedagen kommer professor Annemieke Verbeken fra Belgien og fortæller om skørhatte, og især om hvordan molekylærbiologiske metoder har ændret vores syn på hele skørhattefamilien. Annemieke var i 1998 medforfatter til bogen 'Mælkehatte' med Jan Vesterholt og Jacob Heilmann-Clausen i foreningens bogserie 'Nordeuropas Svampe'.

Suzanne Schmidt, der er postdoc på Biologisk Institut, Københavns Universitet, vil fortælle om, hvordan termitter kan lære os at dyrke svampe (*Termitomyces*) som et bæredygtigt alternativ til animalsk protein. Atlasgruppen vil gøre status for Danmarks Svampeatlas og kåre årets svampeatlas-vindere. Jens H. Petersen slutter af med 1. del af sine farverige "Svampefortællinger", baseret især på egne oplevelser gennem årene.



Annemieke Verbeken med *Termitomyces schemperi*. ►



Svampedagen i Geologisk Museums foredragssal i 2023.

Foto: F. Rune, 25. februar 2023.

Bestyrelsesmøderne 4. november 2023 og 7. januar 2024

De to vinter-bestyrelsesmøder i hovedforeningen blev begge holdt fysisk på hhv. Frederiksberg og i Hornbæk, det seneste med online-opkobling via MS-Teams til et par bestyrelsesmedlemmer som var geografisk forhindrede.

Ved gennemgangen af foreningens økonomi bemærkedes det, at kontingentindtægterne var steget i forhold til 2022 pga. flere betalende medlemmer, at trykkeudgifter og øvrige medlemsrelaterede driftsudgifter var nogenlunde stabile, mens porto og gebyrer var stigende. Alene gebyrer for Mobile Pay-betalinger steg med 3.000 kr., men da mange medlemmer bruger denne betalingsmulighed, opretholdes den.

De samlede udgifter til opsætning, trykning og udsendelse af Svampe og program ligger på mellem 200.000 og 250.000 kr./år. Grækenlandsturen, som hovedforeningen havde stillet underskudsgaranti for, endte med et lille overskud. Bestyrelsen bevilgede 25.000 kr. til at dække valideringsudgifter i Svampeatlas v. Thomas Læssøe.

Sammenlagt endte 2023 med et pænt overskud, der dog ikke helt kan opveje underskuddet i 2022. Foreningens regnskab bliver fremlagt ved generalforsamlingen på Svampedagen.



Fra bestyrelsesmødet den 4. november 2023. Foto: F. Rune

Tildelinger fra Svampeforeningens fonde

Fra Svampeforeningens fonde blev der til ansøgningsfristen 1. november givet 3 bevillinger:

1. Lavgruppen modtog 14.268 kr. til leje af Trente Mølle til en lavlejr.
2. Egon Aarno Christensen modtog 3.160 kr. til et mikroskopkamera.
3. Tobias Bøllingtoft modtog 600 kr. til indkøb af æsker til svampekollektioner.

Der blev overført 14.688 kr. til puljen, som kan ansøges 1. april 2024. Fondenes bedømmelsesudvalg (Anne Storgaard, Jens H. Petersen og Flemming Rune) opfordrer svampeinteresserede til at sende flere gode og kreative ansøgninger til apriluddelingen. Se mere i forårsprogrammet.

Bogformidling på hjemmesiden

Foreningens nye hjemmeside, der blev søsat i 2023, bliver stadig udvidet og opdateret med Annette Greenfort, Dansk InfoDesign, som webmaster.

En af de seneste, nye funktioner er oprettelsen af en Bogformidlings-portal, hvor medlemmerne kan udbyde egne bøger til salg. På www.svampe.dk klikkes på 'Foreningen' og derefter på 'Bogformidling' for at se de bøger, som p.t. er til salg. Handelen foregår mellem sælger og køber, og foreningen er ikke i øvrigt involveret i opbevaring, forsendelse eller pengeoverførsel.

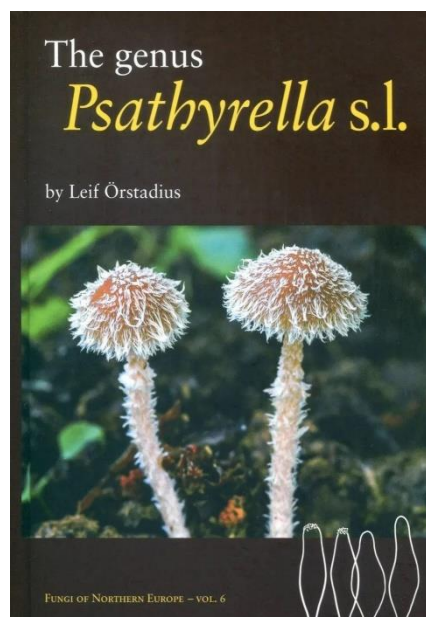
Udformningen af formidlingsportalen er stadig på et tidligt stadium, og formatet kan blive ændret og tilpasset fremover efter, hvordan brugen af portalen og især omfanget udvikler sig. I første omgang vil kontakt til portalen ske via email til info@svampe.dk.

Mørkhatte i 'Fungi of Northern Europe'

I foreningens bogserie 'Fungi of Northern Europe' udkom bind 6 om mørkhatte i efteråret 2023. 'The genus *Psathyrella* s.l.' indeholder bestemmelsesnøgler, beskrivelser, farvefotos og tegninger af 123 nordeuropæiske arter af *Psathyrella* sensu lato (Mørkhatte i bredeste forstand), dog ikke *Lacrymaria*.

Dette imponerende værk på 375 sider er skrevet af svenskeren Leif Örstadius fra Kristianstad. Han har publiceret om mørkhatte i mange år og har samarbejdet med bl.a. Ellen Larsson, Göteborg, om at udrede mørkhattenes slægtskabsforhold ud fra DNA-sekvensering. Læs anmeldelsen i Svampe 89.

På grund af det begrænsede publikum til denne vanskelige, mørksporede slægt udkommer bogen kun på engelsk og i et oplag på 850 eksemplarer. Ved årsskiftet var der dog allerede solgt nær ved 700, så man skal ikke vente for længe med at købe den. Den sælges af Svampetryk til medlemmer for 375 kr. + forsendelse, men kan købes portofrit på Svampedagen (såfremt den ikke er udsolgt).



Deltagelse i MycologyDK Network

Svampeforeningen repræsenterer de danske amatørmykologer i det aktive netværk for mykologiens fremme, som Prof. Lene Lange har taget initiativ til. Formanden og Jacob Heilmann-Clausen deltog i netværkets seneste møde, den 15. december 2023 på DTU, sammen med knap 20 andre mykologer og svampeinteresserede fra danske institutioner, og der blev diskuteret samarbejdsprojekter, ansøgninger, bevillinger og tværfaglige tiltag inden for mykologien.

Ved mødet blev der bl.a. ønsket tillykke til vinderne af den nyindstiftede 'The Future is Fungi Award', som netop ved en ceremoni den 23. november var blevet kåret og havde modtaget 10.000€ og et mentorskab af priskomiteéen (et bredt udvalg af fremtrædende mykologer). Jens Laurids Sørensen og hans gruppe på Aalborg Universitet havde vundet forskningsprisen for deres banebrydende arbejde med svampebaserede bio-batterier. Firmaet novobiom vandt en startup-pris for deres forsøg med brug af svampe til nedbrydning af forurenede jord, og MycoMine vandt en anden startup-pris for at vise, hvordan svampe kan rense forurenede vand. Læs mere hér: <https://www.futureisfungi.org/>.

Der blev også diskuteret biodiversitetsproblemer i forbindelse med anvendelse af rødlistede svampearter som "gourmet-svampe", bl.a. Pindsvine-Pigsvamp, der dyrkes flittigt og spises især i Østen. Kan der være problemer ved at indføre/sprede gener af sjældne svampe globalt, og kan det føre til øget indsamling i naturen?

Tankerne om at arrangere en mini-svampefestival i København i weekenden 5.-6. oktober 2024 med deltagelse af Svampeforeningen blev yderligere drøftet, men projektet mangler endnu at tage form. I løbet af foråret vil det blive klart, om det kan gennemføres.



MycologyDK Network-møde på DTU, 15. december 2023, og vinderne af 'The Future is Fungi Award'.

Diplomprøver 2023

I oktober 2023 blev der afholdt 3 diplomprøver i Jylland og på Sjælland, og det resulterede i hele 9 nye diplomtagere, 5 i Jylland og 4 på Sjælland. Hermed er siden 1982 blevet udstedt 257 diplomer.

Vi ønsker tillykke til alle 9 nye "diplomater": Peer Høgsberg, Randbøldal; Hanne Grete Kirk, Randbøldal; Fjord Josephsen, Tim; Tina Larsen, Esbjerg; Pernille Hansen, Tirstrup; Eigil Christiansen, Snekkersten; Louise Kjærulff, København; Rasmus Bay Arnbjerg, København; og Søren Søgaard, København.



Diplomprøven i København, 3. oktober 2023. - Overvåget af Anne Storgaard og Kirsten Bjørnsson, arbejdede Eigil Christiansen og Louise Kjærulff sig gennem de mere end 100 arter for at give den fuldendte svampedemonstration. Både Eigil og Louise bestod prøven. Foto: F. Rune

En svampeven mindre

Den 20. december 2023 mistede vi Bornholms utrættelige svampeven, Karen Nisbeth.

Karen var i over 40 år (siden 1981) formand for 'Svampevennerne' på Bornholm og har arrangeret utallige svampeture på øen. I lige så mange år var hun medlem af hovedforeningen.

Talrige turledere "ovrefra" har lavet ekskursioner med Karen på Bornholm og har nydt gæstfriheden i hendes og Lasses hus i Svaneke, hvor der var mulighed for at studere en af landets største samlinger af populære svampebøger og svampenips.

Karen har ydet et stort bidrag til at øge kendskabet til Bornholms svampe og vil blive husket som en kyndig og passioneret svampeelsker, der på mange måder var "sin egen".

Svampevennerne Bornholm var fra starten en selvstændig forening, for Karen mente ikke, at der var grund til at sende kontingentet "over".

Ved Svampevennernes kommende generalforsamling den 9. marts forventes det dog vedtaget at blive en lokalforening som i landets øvrige dele. Herved kan de ca. 80 medlemmer på Bornholm blive fuldgældige medlemmer af Svampeforeningen, modtage Svampe halvårligt, få tilskud til lokale aktiviteter og få adgang til alle foreningens andre arrangementer rundt i landet.



Karen Nisbeth (blå trøje) i sit es ved en svampegennemgang nær Bodilsker Jagthus, 30. september 2006. Foto: F. Rune